

Alex Datema nieuwe agri-topman van Rabobank

Donderdag 07:00 uur - Linda van Eekeres - [10 reacties](#)

Alex Datema wordt per 1 mei de nieuwe directeur Food & Agri Nederland van de Rabobank. Hij volgt daarmee Carin van Huët op die tot 1 januari van dit jaar de post bekleedde. Een verrassende keuze. Datema komt niet uit de bedrijfswereld en is ook geen bankier, maar melkveehouder in Groningen én (nu nog) voorzitter van BoerenNatuur, een vereniging die zich inzet voor agrarisch natuurbeheer en natuur-inclusieve landbouw. "Ik hoop dat ik vanuit deze functie vervolg kan geven aan mijn inzet voor de duurzame toekomst van de landbouw", zegt Datema in een kennismakingsinterview met Boerenbusiness.

Alex Datema (56) is sinds 35 jaar melkveehouder en heeft samen met een compagnon 120 melkkoeien en 70 hectare grasland. Naast voorzitter van BoerenNatuur is hij lid van de Wetenschappelijke Raad voor Integrale Duurzame Landbouw en Voeding en AgroAgenda Noord-Nederland. Ook is hij mede-initiatiefnemer van het Deltaplan Biodiversiteitsherstel.

Volgens Rabobank is er met Datema een waardige opvolger gevonden voor Van Huët. Directielid Kirsten Konst zegt in een persbericht over Datema: "Met zijn kennis, netwerk en heldere visie op de toekomst is hij de juiste persoon om bij Rabobank leiding te geven aan de F&A sector. Dat is juist nu van belang, nu deze sector voor grote uitdagingen staat en wij als financier onze klanten willen helpen bij de transitie naar een duurzame toekomst."

Wat is die heldere visie op de toekomst? Datema: "Als je kijkt naar hoe de landbouw zich moet ontwikkelen en goed kijkt naar wat er gevraagd wordt, dan is dat anders dan zestig jaar geleden. Je moet kijken: hoe wordt onze landbouw ecologisch houdbaar, zodat je het milieutechnisch eeuwig zou kunnen doen. Het tweede is: wat vindt de maatschappij? Je kunt wel binnen ecologische grenzen werken, maar het is van belang hoe de samenleving daar tegenaan kijkt. In tegenstelling tot de afgelopen dertig, veertig jaar waar de focus op één soort bedrijf lag, met schaalvergroting als model, moet je in de toekomst meer naar de plek van een bedrijf kijken. Gaat het bijvoorbeeld om een akkerbouwer bij de Waddenzee of in Brabant? Mogelijkheden zijn anders in open gebied dan vlakbij Natura 2000-gebied." Duurzaam betekent voor Datema 'economisch en ecologisch duurzaam'.

'Iedereen snakt naar duidelijkheid'

Agrarisch ondernemers zijn momenteel huiverig om stappen te zetten. Het afgelopen jaar werden er 40% minder leningen aangevraagd bij de bank, zei financieel directeur Bas Brouwers in februari bij de presentatie van de jaarcijfers. Datema is van mening dat er snel duidelijkheid moet komen voor boeren. "Ik denk dat iedereen snakt naar duidelijkheid en helderheid van de overheid. De individuele boer wil weten: wat is mijn toekomst op mijn plek? Niemand weet momenteel wat kan en mag, je kunt geen plannen maken. Eentje mag niks, want die is een PAS-melder, een ander durft vanwege de huidige onzekerheid geen stap te zetten. Iedereen weet dat we stappen moeten zetten. We verliezen tijd doordat er geen helderheid is. Het zijn verloren jaren." Datema heeft niet de illusie dat hij die verloren jaren

goed kan maken en wil vooral naar de toekomst kijken. "We kunnen blijven kijken wat niet kan, maar we kunnen ook kijken naar wat wel kan. Ook Rabobank moet verder."

Als je dat gesprek wilt voeren over de toekomst, moet je bereid zijn dat met financiering te ondersteunen

Alex Datema

Over hoe de Rabobank in zijn ogen boeren moet helpen in de landbouwtransitie zegt Datema: "Er zijn twee cruciale dingen: het bereik van de Rabobank is enorm, 80% van de agrarisch ondernemers wordt door Rabobank gefinancierd. Het is belangrijk om op het boerenerf, aan de keukentafel, te kijken: waar gaat het heen, wat betekenen individuele keuzes. En ten tweede: als je dat gesprek wilt voeren over de toekomst, moet je bereid zijn dat met financiering te ondersteunen." Hoe de transitie van de landbouw gefinancierd moet worden, daar kan hij nog geen concreet beeld van schetsen. "Een van mijn rollen is om daarmee bezig te gaan: hoe ga je om met verschillende financieringsvormen. Dat deel vind ik zelf het moeilijkst, want dat is niet mijn vak geweest, daar moet ik me echt in verdiepen. Nu heeft Rabobank al een regeling voor rentekorting voor duurzame melkveehouders en binnenkort voor de akkerbouw ook. Maar ik denk dat er meer nodig is. Als een boer wil extensiveren, dan heeft hij of zij de eerste paar jaar een financiële dip. Dat duurt vijf, zes jaar voor je daarvan bent hersteld. Daar zou je de financiering op moeten aanpassen."

Bruggen slaan

Kan hij op zijn eigen boerderij wel gemist worden? "Mijn compagnon deed al 80%. Ik was al vier, vijf dagen overdag niet op het bedrijf en mijn activiteiten zullen wel nog minder worden." Bij BoerenNatuur zien ze hem daarentegen met lede ogen vertrekken als voorzitter. Het was niet zijn eigen idee om zich voor de functie van directeur F&A Nederland – zijn 'eerste echte baan' zoals hij het zelf omschrijft - aan te melden, maar na gesprekken bleek het profiel 'wel heel erg goed te passen'. Datema: "Er zullen best mensen verbaasd zijn dat ze mij hebben benoemd, of het gevoel hebben: wat doet Rabobank nu." Maar hij is niet van plan zich een andere rol aan te meten. "Ik ben zeven jaar voorzitter van BoerenNatuur geweest. Dit is een ander, groter podium, maar ik zal hetzelfde verhaal blijven vertellen. Algemeen zie je in het debat dat er heel veel naar elkaar geroepen wordt en weinig geluisterd. Ik wil bruggen slaan tussen individueel- en organisatieniveau. Ik hoop dat ik vanuit deze functie vervolg kan geven aan mijn inzet voor de duurzame toekomst van de landbouw."